

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2017

673/2017

Valtioneuvoston asetus ammattillisesta koulutuksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) nojalla:

1 luku

Ammatillisen perustutkinnon ja valmentavien koulutusten muodostuminen

1 §

Ammatilliset tutkinnon osat

Ammatilliseen perustutkintoon sisältyy ammatillisia tutkinnon osia 145 osaamispistettä. Opetushallitus voi tutkinnon perusteissa kuitenkin määrätä, että edellä mainituista tutkinnon osista vähintään 10 osaamispistettä ja enintään 25 osaamispistettä voi olla yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja edellyttäen, että tutkinnossa saavutetaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 5 §:n 2 momentissa määritellyt tavoitteet.

Jos ammatillisen perustutkinnon laajuudeksi on säädetty yli 180 osaamispistettä, tutkinnon osat ovat 180 osaamispisteen laajuuden ylittävältä osin ammatillisia tutkinnon osia.

2 §

Yhteisten tutkinnon osien laajuus ja osa-alueet

Ammatilliseen perustutkintoon sisältyy yhteisiä tutkinnon osia 35 osaamispistettä.

Viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen laajuus on vähintään 11 osaamispistettä ja siihen kuuluvat seuraavat osa-alueet:

- 1) viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä;
- 2) viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä;
- 3) viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä;
- 4) toiminta digitaalisessa ympäristössä; ja
- 5) taide ja luova ilmaisu.

Matemaattis-luonnontieteellisen osaamisen laajuus on vähintään 6 osaamispistettä ja siihen kuuluvat seuraavat osa-alueet:

- 1) matematiikka ja matematiikan soveltaminen; ja
- 2) fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen.

Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen laajuus on vähintään 9 osaamispistettä ja siihen kuuluvat seuraavat osa-alueet:

- 1) yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen;
- 2) työelämässä toimiminen;

- 3) opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet;
- 4) yrittäjäyys ja yrittäjämäinen toiminta;
- 5) työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen; ja
- 6) kestävä kehityksen edistäminen.

3 §

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden pakollisuus ja valinnaisuus

Viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen, matemaattis-luonnontieteellisen osaamisen sekä yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavan osaamisen tutkinnon osien tulee sisältää pakollisia osaamistavoitteita kaikilta kyseiseen tutkinnon osaan kuuluvilta osa-alueilta 2 §:ssä säädetyn tutkinnon osan vähimmäislaajuuden verran. Lisäksi yhteisiin tutkinnon osiin tulee sisältyä valinnaisia osaamistavoitteita opiskelijan valitsemasta yhdestä tai useammasta yhteisestä tutkinnon osasta ja tutkinnon osan osa-alueelta tai osa-alueilta siten, että yhteisten tutkinnon osien 35 osaamispisteen vähimmäislaajuus täyttyy.

Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla tutkinnon perusteissa määrättyjä tai koulutuksen järjestäjän päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita. Valinnaisiin osaamistavoitteisiin voidaan sisällyttää myös opiskelijan aiemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä osaamistavoitteita.

Jos osaamistavoitteista on poikettu jonkin 2 §:n 2–4 momentissa tarkoitetun osa-alueen osalta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 66 §:n nojalla, tutkinnon osaan tulee sisällyttää osaamistavoitteita sen laajuutta vastaavasti muilta tutkinnon osaan kuuluvilta osa-alueilta.

4 §

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alueen suorittaminen ja opetus

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alue suoritetaan ja sitä opetetaan siten, että äidinkielenä on koulutuksen järjestäjän opetus- ja tutkintokielen mukaisesti suomen, ruotsin tai saamen kieli. Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä -osa-alue voidaan opiskelijan valinnan mukaan suorittaa ja sitä voidaan opettaa myös opiskelijan toisena kielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai muulla opiskelijan äidinkielellä.

5 §

Valmentavien koulutusten muodostuminen

Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus muodostuvat valinnaisista koulutuksen osista.

2 luku

Tutkintojen ja koulutusten järjestäminen

6 §

Järjestämisluvan hakuaika

Ammatillisen koulutuksen järjestämislupahakemus on toimitettava opetus- ja kulttuuriministeriöön viimeistään kuusi kuukautta ennen koulutuksen suunniteltua aloitta-

misajankohtaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi ottaa käsiteltäväksi myös tätä myöhemmin toimitetun hakemuksen.

7 §

Järjestämislupahakemukseen liitettävät asiakirjat ja selvitykset

Järjestämislupahakemuksessa on selvitettävä perusteluineen:

- 1) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitetut haettavat tutkinnot ja koulutukset sekä niiden suunniteltu aloittamisajankohta;
- 2) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 24 §:ssä tarkoitetut opetus- ja tutkintokiellet;
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettu toiminta-alue;
- 4) toiminnan suunniteltu laajuus ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettuina opiskelijavuosina; ja
- 5) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:ssä tarkoitetut muut haettavat oikeudet ja tehtävät.

Kun muutosta haetaan voimassa olevaan järjestämislupaan, hakemuksessa selvitetään perusteluineen 1 momentissa tarkoitetut asiat siltä osin, kun ne liittyvät haettavaan muutokseen. Haettaessa järjestämislupaa tutkintoon tai koulutukseen, jonka järjestämiseen hakijalla ei ole voimassa olevaa järjestämislupaa, järjestämislupahakemukseen on liitettävä mainittuja haettavia tutkintoja ja koulutuksia koskeva ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 53 §:ssä tarkoitettu tutkinto- tai koulutuskohtainen suunnitelma osaamisen arvioinnin toteuttamisesta.

Jos hakijana on taho, joka ei ole aiemmin järjestänyt ammatillista koulutusta, lupahakemuksessa on 1 ja 2 momentissa edellytetyn lisäksi esitettävä:

- 1) selvitys hakijan omistajatahoista ja hallinnon organisoinnista sekä kuntayhtymän tai rekisteröidyn yhteisön tai säätiön perustamisasiakirjat;
- 2) kuntayhtymän tai rekisteröidyn yhteisön tai säätiön edellisen päätyneen tilikauden tiedot taseesta ja tuloslaskelmasta taikka mikäli kuntayhtymän tai rekisteröidyn yhteisön tai säätiön tilejä ei ole vielä päätetty, tilikauden kuluessa taseesta ja tuloslaskelmasta tehty luotettava arvio;
- 3) suunnitelma haettavien koulutusten ja tutkintojen järjestämisen tuotoista ja kustannuksista suunnitellulle aloittamisvuodelle ja sitä seuraaville neljälle vuodelle;
- 4) suunnitelma kelpoisuusehdot täyttävästä opetushenkilöstöstä tai muusta tehtävän edellyttämästä henkilöstöstä;
- 5) suunnitelma oppimisympäristöistä ja tiloista;
- 6) suunnitelma yhteistyöstä työ- ja elinkeinoelämän ja muiden ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 124 §:ssä tarkoitettujen tahojen kanssa; ja
- 7) suunnitelma ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 126 §:ssä tarkoitetuksi laadunhallintajärjestelmäksi ja laadunhallinnan jatkuvaksi parantamiseksi.

8 §

Järjestämisluvan myöntämisen tarkemmat taloudelliset edellytykset

Hakijalla tulee olla hakemansa tehtävän toteuttamiseksi riittävä maksuvalmius ja vakavaraisuus sekä riittävä arvio maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden hallinnasta ja toiminnan kannattavuudesta ammatillisen koulutuksen toiminnan suunniteltuna aloittamisvuonna ja neljän sitä seuraavan vuoden aikana. Mikäli hakija harjoittaa elinkeinotoimintaa muutoin kuin erillisen kirjanpitovelvollisen yksikön kautta, hakijan tulee voida erottaa elinkeinotoiminta voittoa tavoittelemattomasta ammatillisen koulutuksen toiminnasta.

Henkilökohtaistaminen

9 §

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan merkittävät tiedot

Koulutuksen järjestäjä merkitsee opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan ainakin seuraavat tiedot:

1) suoritettava tutkinto tai valmentava koulutus taikka ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu muu ammatillinen koulutus, noudatettavat tutkinnon tai koulutuksen perusteet, mahdollinen suoritettava osaamisala sekä suoritettavat tutkinnon tai koulutuksen osat;

2) tiedot niistä tutkinnon osista, yhteisten tutkinnon osien osa-alueista tai muista toimivaltaisen viranomaisen arvioimista ja todentamista opinnoista, jotka koulutuksen järjestäjä on sisällyttänyt osaksi opiskelijan tutkintoa osaamisen tunnustamisen perusteella;

3) tiedot niistä tutkinnon osista, yhteisten tutkinnon osien osa-alueista tai muista toimivaltaisen viranomaisen arvioimista ja todentamista opinnoista, jotka koulutuksen järjestäjä on toimittanut nimeämilleen osaamisen arvioijille osaamisen tunnustamista varten;

4) muu kuin 2 ja 3 kohtaan sisältyvä opiskelijan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen, joka liittyy suoritettavaan tutkintoon tai valmentavaan koulutukseen;

5) mahdollinen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 66 §:n mukainen ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen;

6) tutkintokoulutuksen ja muun tarvittavan ammattitaidon hankkimisen tarve;

7) opiskelijan mahdollisesti tarvitsema ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 48 §:ssä tarkoitettu ohjaus ja tuki;

8) opiskelijalle mahdollisesti tarjottavan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:ssä tarkoitetun erityisen tuen sisältö;

9) opiskelijalle tarvittaessa järjestettävät ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 63 §:ssä tarkoitetut opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot;

10) näyttöjen ajankohdat ja sisällöt, näyttöympäristöt sekä näytön järjestäjä, jos se on joku muu koulutuksen järjestäjä;

11) vastaavat tiedot muusta osaamisen osoittamisesta sekä erityistä tukea saavan opiskelijan osalta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n 2 momentin mukainen osaamisen arvioinnin mukauttaminen ja yksilöllinen osaamisen arviointi;

12) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 54 §:ssä tarkoitetut osaamisen arvioijat; sekä

13) opiskelijalle laadittava urasuunnitelma.

Jos opiskelija osallistuu 1 momentin 6 kohdan perusteella ilmenneen tarpeen mukaisesti tutkintokoulutukseen tai muuhun tarvittavan osaamisen hankkimiseen, henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan merkitään 1 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi:

1) tutkintokoulutuksen tai muun tarvittavan osaamisen hankkimisen tavoitteet, sisällöt, opetus ja muut osaamisen hankkimisen tavat ja ajoittuminen; sekä

2) edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetun erityisen tuen tarpeen mukaiset toimenpiteet tutkintokoulutuksen tai muun tarvittavan osaamisen hankkimisen aikana.

Jos opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä oppisopimuskoulutuksena tai koulutussopimukseen perustuvana koulutuksena, henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan merkitään 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi:

1) opiskelijan vastuullinen työpaikkaohjaaja ja koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja tai perustellusta syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitetun työpaikkaohjaajan ja opettajan tai muun koulutuksen järjestäjän edustajan lisäksi oppisopimuskoulutusta hankkineen koulutuksen järjestäjän edustaja, jos tutkinto on järjestetty ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 27 §:n 1 momentissa tarkoitetun oppisopimuskoulutuksen perusteella;

3) keskeiset työtehtävät työpaikalla tutkinnon perusteiden ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisen osaamisen hankkimiseksi;

4) koulutusopimukseen perustuvassa koulutuksessa työpaikalla järjestettävän osaamisen hankkimisen ajoittuminen;

5) oppisopimuskoulutuksessa osaamisen hankkimisen ajoittuminen koulutuksen järjestäjän osoittamissa muissa oppimisympäristöissä tapahtuvan osaamisen hankkimisen sekä työpaikalla järjestettävän osaamisen hankkimisen osalta.

Edellä 1 momentin 1–7 kohdassa tarkoitetut tiedot tulee olla merkittynä henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa suunnitelmaa hyväksyttäessä. Jos opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä oppisopimukseen tai koulutusopimukseen perustuvana koulutuksena, tulee henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa olla suunnitelmaa hyväksyttäessä merkittynä lisäksi 1 momentin 10 kohdassa sekä 3 momentin 1–5 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Poiketen siitä, mitä 4 momentissa säädetään, 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tutkinnon osien osalta valinnaiset tutkinnon osat voidaan oppisopimuskoulutusta lukuun ottamatta merkitä henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan myös suunnitelmaa päivitettäessä.

10 §

Tutkintokoulutuksen opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen

Koulutuksen järjestäjän tulee tunnustaa ne opiskelijan suorittamat voimassa olevien ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaiset tutkinnon osat tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueet sekä lukio-opinnot, korkeakouluopinnot tai muut toimivaltaisen viranomaisen arvioimat ja todentamat opinnot, jotka voidaan sisällyttää osaksi suoritettavaa tutkintoa siten kuin tutkinnon muodostumisesta pakollisten tutkinnon osien osalta tutkinnon perusteissa määrätään ja mitä valinnaisten tutkinnon osien osalta tutkinnon perusteissa mahdollistetaan ja henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovitaan.

Jos opiskelija on suorittanut muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja tutkintoja, tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita taikka niitä sisällöllisesti vastaavia lukio-opintoja, korkeakouluopintoja tai muita toimivaltaisen viranomaisen arvioimia ja todentamia opintoja, koulutuksen järjestäjä toimittaa niistä tiedon ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 54 §:ssä tarkoitetuille osaamisen arvioijille osaamisen tunnustamista varten. Arvioijat arvioivat, onko edellä mainittu todennettu osaaminen ajantasaista ja miltä osin se vastaa suoritettavan tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita. Niiltä osin kun todennettu osaaminen vastaa suoritettavan tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, arvioijien tulee tunnustaa osaaminen.

Jos opiskelijalla on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 46 §:ssä tarkoitettujen asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella muuta kuin edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua osaamista, jonka perusteella tutkinto, tutkinnon osa tai yhteisten tutkinnon osien osa-alue on mahdollista suorittaa ilman osaamisen hankkimista, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija osoittamaan osaamisensa. Osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu.

Osaamisen arviointi ja todistukset

11 §

Tutkintokoulutuksen opiskelijan osaamisen arviointiasteikko

Ammatillisen perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden hyväksytyt osaaminen arvioidaan käyttäen asteikkoa 1–5. Ammatillisen perustutkinnon yhteiset tutkinnon osat arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätyt. Jos osaamisen arviointia on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n 2 momentin mukaisesti mukautettu, opiskelijan osaaminen arvioidaan mukautetun arviointiasteikon lisäksi sanallisesti. Tieto opiskelijan osaamisen arvioinnin mukauttamisesta on merkittävä opiskelijalle annettavaan todistukseen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, ammatillisen perustutkinnon valinnaisiin ammatillisiin tutkinnon osiin sisältyvä ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon tutkinnon osa arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätyt.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa tutkinnon osien osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätyt.

12 §

Valmentavan koulutuksen opiskelijan osaamisen arviointiasteikko

Ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa koulutuksen osien osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätyt. Jos valmentavaan koulutukseen sisältyy ammatillisen perustutkinnon tutkinnon perusteiden mukaisia tutkinnon osia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, sovelletaan kuitenkin 11 §:n 1 momenttia.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa osaaminen arvioidaan sanallisesti.

13 §

Arviointiaineiston säilyttäminen

Tutkintokoulutuksen tai valmentavan koulutuksen opiskelijalle on varattava tilaisuus tutustua kirjalliseen tai muutoin tallennettuun osaamisen arvioinnin perusteella syntyneeseen arviointiaineistoon. Koulutuksen järjestäjän on säilytettävä arviointiaineisto vähintään kuuden kuukauden ajan arvosanan antamisesta.

14 §

Todistusten sisältö

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettu tutkintotodistus ja todistus suoritetuista tutkinnon osista sisältävät suoritettut tutkinnon osat sekä niiden osaamispisteet ja arvosanat sekä tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden arvosanojen painotetun keskiarvon. Lisäksi todistuksesta tulee ilmetä tutkinnon sijoittuminen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehysten tasolle tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:n 2 momentissa tarkoitettu todistus opiskelijan osaamisesta sisältää sanallisen kuvauksen opiskelijan osaamisesta niissä tutkinnon osissa, joissa opiskelija ei lain 64 §:n 2 momentissa tarkoitettua osaamisen arvioin-

nin mukauttamisen tai 66 §:ssä tarkoitetun poikkeamisen vuoksi ole saavuttanut keskeisiä tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 58 §:ssä tarkoitettu todistus suoritettusta koulutuksesta ja todistus suoritetuista koulutuksen osista sisältävät suoritettut valmentavan koulutuksen osat sekä niiden osaamispisteet ja arvosanat.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 59 §:ssä tarkoitettu todistus muuhun ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen tai valmentavaan koulutukseen osallistumisesta sisältää tiedot koulutuksen sisällöstä ja kestosta.

15 §

Todistusten liitteet

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 57 §:ssä tarkoitettuun ammatillisen perustutkinnon tai sen osan tai osien suorittamisesta annettavaan todistukseen tulee liittää ote opintosuoritusrekisteristä tai muu vastaava selvitys, josta ilmenevät:

1) opiskelijan suorittamat yhteisten tutkinnon osien pakolliset ja valinnaiset osa-alueet sekä niiden osaamispisteet ja arvosanat; ja

2) muut tutkinnon osaa pienemmät kokonaisuudet.

Opiskelijan pyynnöstä koulutuksen järjestäjän tulee antaa kansainväliseen käyttöön tarkoitettu liite, joka sisältää tiedot opiskelijan suorittaman tutkinnon tuottamasta osaamisesta sekä tutkinnon tasosta ja asemasta suomalaisessa koulutusjärjestelmässä.

Todistukseen suoritetuista tutkinnon osista tulee liittää selvitys ammattialaa koskevaan sääntelyyn perustuvasta opiskelijalla olevasta ammattipätevyydestä, jos ammattipätevyys on tutkinnon perusteissa määrätty osaksi tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksia.

5 luku

Työpaikalla järjestettävä koulutus

16 §

Oppisopimus

Oppisopimuksesta tulee ilmetä sopimuksen voimassaoloaika, sovellettava työaika, koeajan pituus sekä opiskelijan palkkauksen perusteet.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 70 §:n 2 momentissa tarkoitettua oppisopimukseen liitettävästä opiskelijan henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelman osasta tulee ilmetä ainakin 9 §:n 1 momentin 1 ja 10 kohdassa sekä 9 §:n 3 momentin 1–3 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot.

17 §

Sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 70 §:n 3 momentissa tarkoitettussa koulutuksen järjestäjän ja työnantajan välisessä oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevassa sopimuksessa sovitaan:

- 1) osapuolten tehtävistä;
- 2) oppisopimuskoulutuksen aloitus- ja päättymispäivästä;
- 3) työnantajalle mahdollisesti maksettavasta koulutuskorvauksesta; ja
- 4) muista tarpeellisista oppisopimuskoulutuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

18 §

Koulutussopimus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 71 §:ssä tarkoitetussa koulutuksen järjestäjän ja koulutussopimustyöpaikan edustajan välisessä koulutussopimuksessa sovitaan:

- 1) osapuolten tehtävistä;
- 2) koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen aloitus- ja päättymispäivästä;
- 3) muista tarpeellisista koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 71 §:n 2 momentissa tarkoitetusta koulutussopimukseen liitettävästä opiskelijan henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelman osasta tulee ilmetä ainakin 9 §:n 1 momentin 1 ja 10 kohdassa sekä 9 §:n 3 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut tiedot.

19 §

Koulutuskorvauksen määräytyminen oppisopimuskoulutuksessa

Työnantajalle oppisopimuskoulutuksesta aiheutuvia kustannuksia arvioitaessa otetaan huomioon tarvittava tutkinnon perusteissa edellytetty ammattitaidon tai osaamisen hankkiminen taikka ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitetun muun ammatillisen koulutuksen edellyttämä osaamisen hankkiminen, opiskelijan osaaminen ja työkokemus sekä opiskelijan mahdollisesti tarvitsemat ohjaus- ja tukitoimet tai opiskelijan saama erityinen tuki.

6 luku

Erinäiset säännökset

20 §

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 81 §:ää sovelletaan seuraaviin ammatillisiin tutkintoihin:

1) hammastekniikan perustutkinto, lapsi- ja perhetyön perustutkinto, lentokoneasennuksen perustutkinto, liikunnanohjauksen perustutkinto, logistiikan perustutkinnon kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapalvelujen osaamisala, lääkealan perustutkinto, merenkulkualan perustutkinto, metsäalan perustutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala, nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto, rakennusalan perustutkinnon maa- ja rakennuskoneenkuljetuksen osaamisala, sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, turvallisuusalan perustutkinto, viittomakielisen ohjauksen perustutkinto;

2) ajoneuvonosturinkuljettajan ammattitutkinto, hierojan ammattitutkinto, jalkojenhoidon ammattitutkinto, kehitysvamma-alan ammattitutkinto, kipsausalan ammattitutkinto, koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen ammattitutkinto, lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkinto, liikunnan ammattitutkinto, maarakennusalan ammattitutkinto, metsäkoneenkuljettajan ammattitutkinto, obduktiopreparaattorin ammattitutkinto, perhepäivähoitajan ammattitutkinto, päihdetyön ammattitutkinto, valmentajan ammattitutkinto, vartijan ammattitutkinto, ympäristöhuollon ammattitutkinnon jäätteiden ja vaarallisten aineiden kuljettamisen osaamisala;

3) hierojan erikoisammattitutkinto, kehitysvamma-alan erikoisammattitutkinto, kipsimestarin erikoisammattitutkinto, koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen erikoisammattitutkinto, liikenneopettajan erikoisammattitutkinto, mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto, näkövammaistaitojen ohjaajan erikoisammattitutkin-

to, puhevammaisten tulkin erikoisammattitutkinto, turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto, työvalmennuksen erikoisammattitutkinto sekä vanhustyön erikoisammattitutkinto.

21 §

Työelämätoimikuntien asettaminen, kokoonpano ja päätöksenteko

Työelämätoimikunnan jäsenten enemmistön tulee olla työnantajien, työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien edustajia. Työnantajien ja työntekijöiden edustajia tulee olla yhtä monta. Jos työelämätoimikunnan jäsen eroaa kesken toimikauden, hänen tilalleen nimetään uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Työelämätoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikunnan toimikaudeksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla työnantajien, työntekijöiden tai itsenäisten ammatinharjoittajien edustajia. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 121 §:ssä tarkoitettu työelämätoimikuntien sihteeristö vastaa työelämätoimikuntien sihteerin tehtävistä.

Työelämätoimikunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Työelämätoimikunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on saapuvilla. asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut. Henkilövalinta ratkaistaan äänten mennessä tasan arvalla.

22 §

Työelämätoimikuntien tehtävät

Työelämätoimikunnat osallistuvat näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadun varmistamiseen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 120 §:n 2 momentissa säädetyn lisäksi:

- 1) seuraamalla ammatillisten tutkintojen järjestämistä valtakunnallisen palaute-, seuranta- ja arviointitiedon avulla;
- 2) tekemällä tarvittaessa vierailukäyntejä näyttöympäristöihin; sekä
- 3) tuottamalla vuosittain tietoa näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan 1 ja 2 kohdan nojalla saadun tiedon perusteella.

Työelämätoimikunnat osallistuvat ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteen sekä ammatillisten tutkintojen ja niiden perusteiden kehittämiseen ainakin

- 1) tekemällä Opetushallitukselle aloitteita toimialansa tutkintorakenteen tai tutkintojen perusteiden kehittämiseksi;
- 2) antamalla lausunnon toimialansa tutkintoja koskevasta tutkintorakenteen muutosesityksestä ja tutkinnon perusteluonnoksesta.

Työelämätoimikunnat voivat osallistua myös oman toimialansa tutkintojen perusteiden toimeenpanon seurantaan silloin, kun seurantaa tehdään toimikunnan osaamis- ja toimialalla.

23 §

Tiedotettavat asiat

Koulutuksen järjestäjän tulee tiedottaa ainakin seuraavista asioista:

- 1) tutkintojen ja valmentavien koulutusten suorittamismahdollisuuksista ja muusta järjestettävästä koulutuksesta;
- 2) hakumenettelyistä
- 3) opiskelijoiden valintaperusteista;

- 4) tutkintokoulutuksen ja valmentavan koulutuksen opiskelijan yksilöllisistä valinnan mahdollisuuksista;
- 5) ammatillisen koulutuksen toteuttamistavoista ja oppimisympäristöistä;
- 6) tutkinnon osien ja valmentavan koulutuksen osien järjestämisestä yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, työelämän, nuorten työpajojen tai muiden yhteistyökumppaneiden kanssa;
- 7) opetuksesta, opinto-ohjauksesta sekä muusta tarjolla olevasta ohjauksesta ja tuesta, mukaan lukien opiskeluvaihtoehtoja tukevat opinnot ja erityinen tuki; ja
- 8) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 105 §:ssä tarkoitetuista opiskelijoilta perittävistä maksuista.

7 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

24 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

25 §

Tutkintokoulutuksessa olevan opiskelijan osaamisen arviointiasteikkoa koskevat siirtymäsäännökset

Poiketen siitä, mitä 11 §:n 1 momentissa säädetään, niiden opiskelijoiden, jotka ovat aloittaneet ammatillisen perustutkinnon suorittamisen ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain (630/1998) tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) nojalla määrättyjen tutkinnon perusteiden mukaisesti, osaaminen arvioidaan käyttäen ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olevaa osaamisen arviointiasteikkoa.

Jos opiskelija on otettu suorittamaan ammatillista perustutkintoa ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla määrättyjen tutkinnon perusteiden mukaisesti ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain voimaantuloa ja hän haluaa siirtyä suorittamaan tutkintoa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain voimaantulon jälkeen annettavien uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 129 §:n 2 momentin siirtymäsäännösten nojalla, hänen aiemmin suorittamiensa ammatillisten tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden arvosanat muunnetaan vastaamaan arviointiasteikon 1–5 mukaisia arvosanoja. Arvosanojen muuntaminen toteutetaan siten, että vanhan asteikon mukainen arvosana 1 vastaa uuden asteikon arvosanaa 1, arvosana 2 vastaa uuden asteikon arvosanaa 3 ja arvosana 3 vastaa uuden asteikon arvosanaa 5.

Jos opiskelija on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain voimaantulon jälkeen otettu suorittamaan ammatillista perustutkintoa ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain nojalla määrättyjen tutkinnon perusteiden mukaisesti ennen vastaavien uusien tutkinnon perusteiden voimaantuloa ja hän siirtyy 1 päivänä elokuuta 2018 suorittamaan tutkintoaan uusien tutkinnon perusteiden mukaisena ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 129 §:n 1 momentin siirtymäsäännöksen nojalla, hänen ennen siirtymistään suorittamiensa ammatillisten tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden arvosanat muunnetaan vastaamaan arviointiasteikon 1–5 mukaisia arvosanoja. Arvosanojen muuntaminen toteutetaan 13 §:ssä tarkoitetun arviointiaineiston perusteella siten, että vanhan asteikon mukainen arvosana 1 vastaa uuden asteikon arvosanaa 1 tai 2, arvosana 2 vastaa uuden asteikon arvosanaa 3 tai 4 ja arvosana 3 vastaa uuden asteikon arvosanaa 5.

Todistusten sisältöä ja liitteitä koskevat siirtymäsäännökset

Niiden opiskelijoiden, jotka ovat aloittaneet ammatillisen perustutkinnon suorittamisen ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain nojalla määrättyjen tutkinnon perusteiden mukaisesti ja jotka eivät siirry suorittamaan tutkintoa uusien tutkinnon perusteiden mukaisina ammatillisesta koulutuksesta annetun lain voimaantulon jälkeen, todistuksiin merkitään tutkinnon osat ja niiden laajuudet osaamispisteinä sekä arvosanat vanhojen tutkinnon perusteiden ja ennen tämän asetuksen voimaan tuloa voimassa olleen osaamisen arviointiasteikon mukaisesti.

Niiden opiskelijoiden, jotka ovat aloittaneet ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon suorittamisen ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla määrättyjen tutkinnon perusteiden mukaisesti ja jotka eivät siirry suorittamaan tutkintoa uusien tutkinnon perusteiden mukaisina ammatillisesta koulutuksesta annetun lain voimaantulon jälkeen, todistuksiin merkitään tutkinnon osat sekä arvosanat vanhojen tutkinnon perusteiden ja ennen tämän asetuksen voimaantumista voimassa olleen osaamisen arviointiasteikon mukaisesti.

Poiketen siitä, mitä 14 §:n 1 momentissa säädetään todistusten sisällöstä, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla määrättyjen tutkinnon perusteiden mukaisesti ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa tai erikoisammattitutkintoa suorittavien opiskelijoiden tutkintotodistukseen tai todistukseen suoritetuista tutkinnon osista ei sisälly osaamispisteitä.

Jos opiskelija on aloittanut tutkinnon suorittamisen ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain voimaantumista ja hänelle on annettu arvosanoja suorittamistaan ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetuista ammattiosaamisen näytöistä, koulutuksen järjestäjän tulee opiskelijan pyynnöstä antaa todistukseen erillinen liite, josta ilmenevät opiskelijalle annetut ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2017

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen

Hallitussihteeri Antti Randell